



12-июндиз Россиядин Йикъан суварин шадлухдай «Россия - эи хайи Батан!» лишандик кваз Ахцегъ районда автопробег кыле фена. Шудралди машина РФ-дин пуд рангунин пайдахар кваз, райондин сергъятра шарилитна, сагъ-саламатдиз райцентрдиз хтана. Райондин руководстводин гуьзчивилик кваз жегъилрин парламендин, спортдинни туризмдин ва жегъилрин политикадин хиле гъевескарри тешкилай ам - ватанперсвиллин манадин кьетлен серенжем - кыле тухуз, ингъе, пуд йис я.



1928-йисалай акъатзава

№24 (8784), арбе

12+

ЩИИ ДУЪНЬЯ

17-июнь, 2021-йис. Газет гъафтеда садра акъатзава.

Къимет 10 манат

РАЙАДМИНИСТРАЦИЯДА СОВЕЩАНИЕ

«ЩИИ ДУЪНЬЯ», «ЛЕЗГИ ГАЗЕТ» ЧНА КХЫН ТАВУРТІА, НИ КХЫДА?

Даш АЛИЕВ

15-июндиз райадминистрациядин заседанийрин залда райондин активдин нубатдин совещание хъана. Сифте гаф рахуналди, ам Ахцегъ муниципалитетдин кылин везифаяр вахтуналди тамамарзавайди тир Вадим Агъасиева ачухна ва кыле тухвана. Йикъан важиблу месэлайрив эгечдалди вилик ада республикада ва районда корона-вирусдин азардин гъакъиндай авай гъаларин ва адан вилик пад къунин карда кыле тухузвай серенжемри-кай тайиндиз лагъана.



- Эхиримжи вахтунда азарди мад кыл хкажзавайди малум я: Дагъустанда санлай 34 агъзур касдихъ коронавирус галукунава. Идалай вилик гъар гъафтеда, тахминан, 30 кас азарлу жезвайтла, эхиримжи гъафтеда и рекъем 50-далай алатнава. Гекъагъила, Аллагъдиз шукур хъуй, Ахцегъ районда гъалар секин я, эхиримжи 5 гъафтеда тестикъ хъанвай са азарлуни авач. Амма им секин хъана ацукъдай делил туш, вучиз лагъайтла исятда къуншидаллай Рутул районда щийи 9, Докъузпарада ковиддин 2 дуъшувш малум я. Азардин вилик пад къадай рапар ягъуникай рахайтла, чпиз рапар ягъун герек 13210 дакай анжах 1529 касди (11,4%) янава. Им лап тимил я. И жигъетдай чи район республикада 14-чкадал ала. Чи вилик гъич тахайтла райондин духтурарни муаллимар 100% вакцинация авунин жавабдар везифа ква, - кьейдна Вадим Агъасиева. Месэладин жигъетдай Роспотребнадзордин руководитель Арсен Касимов, райадминистрациядин крар идара ийизвайди тир Гъайдар Эльдаров ва маса юлдашар рахана,

абуру жемьтдиз рапар ягъуниз эверна: «Гъурметлугъур, вичикай ихтилат физвай азар гъакъван хаталу ва гъакъван фендигарди я. Интернетда вакцинациядиз акси рахайвайбурун чалаз килигайтла, чун са карни тийиз гъакла ацукъна кланзава. Ягъалмиш жемир, вахтунда рапар яна куьне куьн ва мукъва-кылияр завалдикай хух!»

Налогар кватгунин ва чилерни капиталный эцигунар актуализироватунин гъакъиндай гаф райадминистрациядин экономикадин отделдин начальник Фатима Агъмедовади къачуна. Адан гафарай, районда налогар кватгунин тапшуругъар къенин йикъалди эменнидай 74 ва чилин налогдай 84 процентдин кылиз акъуднава. Пландин тапшуругъар 100% анжах Смугъулрин, Гутумрин, Ялахърин, Цуругърин ва Усуррин СП-ри тамамарнава.

Совещанидал гъакл 19-июндиз районда умуми субботник (уьлкведин «Сад тир Россия» политпартияди «Чил чи умуми квал я, ша ам хуьн ва михъин!» лишандик кваз кыле тухузвай Халкъарин арадин акциядин тереф хуьн яз) тешкилзавайдакай месэла къарагъарна. Гъар са идарадин коллективди, кыле руководителарни аваз экъечІна, чпин территорияр сангигиенадин жигъетдай къайдадиз хкун лазим тирди таъкимарна.

Иллаки кьетлен фикир райондин руководство алай вахтунда дамам жезвай подпискадин месэладиз гана.

-Райондин «ЩИИ дуънья» ва республикадин «Лезги газет» (вичин бине Ахцегъ районда эцигнавай адан цІи 100 йисан юбилей я!) чна кхъин ва хуьн тавуртла, и кар ни ийида? Къведай гъафтедин совещанидал райондин гъар са идарадин ва СП-дин руководителди чпин коллективрин подпискадин патахъай жаваб гуда.

Совещанидин иштиракчийрин дикъет школяр келунин щийи йисаз гъазурунин месэладални желбна. «Гатун каникулрин вахтунда школяр гъар йисан адетдин ремонтун патал пулдин такъатар ягъиз чун гъазур я. Анжах авуна кланзавай ремонтрин кваллахрин гъакъиндай чав вахтунда заявкяр ахгакъарна кланзава», -алава хъувуна Вадим Агъасиева.

Эхирдай совещанидин председателди веревирд авур месэлайрай СП-рин кылиеризни бязи идарайрин руководителриз талукъ тир тапшуругъар гана.

КІВАЛАХ АХТАРМИШНА

Июндин эвелра Дагъустанда гатун сагъламардай кампания башламишнава. Школьник патал вичин ракарлар школайрин патав гвай 62 лагерди ачухнава. Абурукай 2 Ахцегъ районда бинеламиш хъанва. Гъар са аял патал йикъан вахтунда Минобрнаукадин региональный бюджетдай 120 манат гун къалурнава. Лагерьин къуллугъчийрин зегъметдиз пул лагъайтла, муниципальный бюджетдин такъатрин гъисабдай гузва.

Вилик квай йикъара «Ахцегъ район» МР-дин кылин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Вадим Агъасиева муниципалитетдин яшайишдин са жерге обектрин кваллах ахтармишна. Сифте нубатда, ам Ахцегърин ООШ-диз фена. Ина 20 чка патал тайинарнавай гатун лагерь кардик ква. Гъар пакам аялриз тлун гунилай башламишзава. Ахпа абур рикел аламукъдай машгъулардай программади гузлемишзава. Адак культурадинни массовый серенжемар, ачух гъавадал къугъунар ва мастер-классар акагъзава. Аялар патал нисинин тлун гунни къалурнава.

Ахпа Вадим Агъасиев Къакларин хуьруьн СОШ-диз фена. Инани школадин къвалав 40 чкадин гатун лагерь ачухнава. Аялри вахт кечирмишунин программар кье лагердани сад хътинбур я. Ахтармишунрин нестижайрай Вадим Агъасиева кьейд авурвал, муниципалитетда школайрин патав гвай гатун лагерар истемиззавай дереждада тешкилнава.

Къакларин хуьруьз финин сергъятра аваз Вадим Агъасиев «Орленок» тІвар алай аялрин бахчадин яд михъдай ва вич къайдадай акъатнавай имаратдиз килигна. Ремонтардайбурун бригадади кваллахзава ва гиламад ада къайдада аваз кваллахда.

Ахтармишун «Ахцах» стадиондал финалди бегъем хъана. Къенин йикъалди иниз гъахъдай варар эцигунин, тренерин квалле, парталар хутлундай чкада ремонт авунин, фасад къайдадиз хкунин чарасуз-



вал ава. Вири и месэлайрай муниципалитетдин кылин везифаяр вахтуналди тамамарзавайда талукъ тир тапшуругъар гана. Мукъвал тир вахтара ина ремонтдин кваллахар башламишда. Рикел хкин, и йикъара футбол къугъвадай «Ахцах» командади Дагъустандин ЛФЛ-дин Сад лагъай лигадин 13-турда «Буглен» ФК-дин винел 1:0 гъисабдалди гъалибвал къазанишна. Къведай турда «Ахцах» ФК «МЖС Кизляр» ФК-дихъ галаз къугъвада.

АВТОТРАССА ДЕРБЕНТДИН КЪЕНЯЙ АКЪУДДА

И мукъва Санкт-Петербургда кыле фейи халкъарин арадин экономикадин форумдал Дагъустандин Кылин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Сергей Меликова малумарайвал, Дагъустандин гъукмдарри алай йисан эхирдалди Дербентдин къеняй фенвай рехъ анай масанихъ акъудуниз талукъ проект куьтыгъаруник умуд кутазва. Проект гъазурайдалай къулукъ РФ-дин Гъукуматди и месэладиз пул серфдай чешме жагъурун лазим я. Пул ахъаюнхъ галаз

санал эцигунрин кваллахарни башламишда. Анжах Дербентдин патавай щийи рехъ тухун патал 35-40 миллиард манат пул чарасуз я. Ина туьклуьрдай щийи рекъин яргъивили саки 32 километр тешкилда. Щийи рехъ сад лагъай категориядин истемизунрихъ галаз къун лазим я. Ана автомашинри гъерекат авун патал къуд полоса жада. Ида щийи рекъай суткада 25 далай 30 агъзурал къван автомашинар ахъайдай мсумкинвал гуда. Щийиз туьклуьрзавай рехъ не-

инки са Дербентдин, гъакл Дагъустандин Огни шегъердин патавайни фида. «Кавказ» авторекъин Азербайжандин сергъятдив къведалди авай участок Дагъустандин транспортдин кылин артерия я. Анаг и региондин виридалайни гзаф аварияр жезвай чка язни гъисабзава. Идалайни гъейри, Хасавюрт шегъердин патавайни щийи авторехъ туьклуьрдайвал я. И чІавуз кардик квай Р-217 «Кавказ» рехъни къайдадиз хкида.

РЕШЕНИЕ №05 СД 5/4

заседания Собрания депутатов СП «село Ялак» от 07.06. 2021 г.

Принять заявление главы СП «село Ялак» Магомедова И.Ш. об уходе с занимаемой должности по собственному желанию.

Назначить врио главы СП «село Ялак» И.Ш.Магомедова.

Избрать членов конкурсной комиссии в составе: Магомедова Джамала А.-директора Ялакской ООШ

Урдуханова Давуда Р.-директора сельского Дома культуры

Саидова Саида Р.-жителя сельского поселения. Конкурс состоится 29.06.2021г. в сельадминистрации СП «село Ялак».

Опубликовать информацию об объявлении конкурса на замещение должности главы СП «село Ялак» в районной газете «Новый мир».

Председатель Собрания депутатов «село Ялак» РАГАБЕКОВ Секретарь М.ХИЗРИЕВ

ХУЬРУЪН МАЙИШАТ

ГЪЯЛНА КІАНЗАВАЙ
МЕСЭЛАЯР УКЪЗАВА

Агъмед МАГЪМУДОВ,
райондин хуьруьн майишатдин управленидин
набататчивилин рекъый пешекар

Алай вахтунда Ахцегь района гъайванриз алафар гъазурунин кьизгъин девир алуьнава. 2021-йисан 9-июндин делилралди, района 120 тонн алафар гъазурнава. Им асул гъисабдай хуьрерин хуси куьмекчи майишатриз талуьк я. Гъелбетда, и карда къакъан бегьерлувал хъун патал ара атIунар авачиз дугунардай целди таъминарун



ва миянардай шейэр ишлемишун чарасуз я. Алай вахтунда векъи алафар гъазурунин кIвалах давам жезва. Сифтегъан делилралди, гъазурзавай алафрин къадар гъайванри саламатдаказ куьд акъудун патал бес хъун лазим я.

Гъиле авай йисуз ичерин ва чухверрин хъсан бегьер кватI хъувун гуьзлемишзава. Туьквей кьиметрай маса гудай мумкинвал авачирвилай хуьруьн майишатдин суьрсет гъасилзавайбур чпин емишар паталай атанвай муьштерийриз лап агъуз тир кьиметрай маса гуниз мажбур жезва. Идани чи райондин хуьрерин агъалийрин доходриз пис патахъай таъсирзава.

Адет яз, райондин хуьрера келемдин къакъан бегьерар битмишарзавай. Им гзаф зегьмет истемишзавай кIвалах ятIани, кIвалахдив вердиш чи инсанри района ва гъакIни республикада агъзур тоннралди келемар битмишарзавай ва маса гузвай. Гъайиф хьи, и культура битмишаруни еришар йисандавай йисуз агъуз аватзава. Идан себебни агъуз тир кьиметар ва келемдихъ авай игътияж аватун я. Нетижда келемар гъасилуниз ийизвай харжийри менфят хгъзмач. Виликдай лагъайтIа келемар битмишаруни ва маса гуни

хуьруьнэгълийрин бюджетдиз хейлин къазанжияр гъизвай.

Мегьарамд хуьруьн районда чи майишатри богарный (дугуник квачир) чилерал канвай зулун магъсулри (кьуьл ва мух) 350 гектар тешкилзава.

Къацарин гъал хъсан я. Гектардай 18-20 центнер бегьер кIватI хъувун гуьзлемишзава. Зулун магъсулар 20-июндила кIватI хъувун фикирдиз къачуна. Алай вахтунда бегьерар кIватI хъийидай техника ремонт авунин, гъакIни кудай ва ягъламишдай шейэр маса къачунин кIвалах кьиле физва.

Чиле векъ тахъуникди ва тIебиатдин кьулайсуз шартIарикди гзаф залан куьд кечирмишайдалай кьулуьх куьлуь ва ири карч алай гъайванар гатун яйлахриз куьчарунин кIвалах бегьем хъанва. Чи райондин малдарриз са гуж баладалди ва алафар маса къачун патал еке харжияр авуналди, ири ва куьлуь карчин гъайванрин некледин нехирар хуьдай мумкинвал хъана. ЛагъайтIа жеда хьи, малдарри гъакIи сагъвилелди зегьмет чIугуна. И кардай абуруз баркалла ва аферин.

Малдарвилиин месэлаяр идал бегьем жезвач. Куьчери малдарвилиин Дербентдин зонада куьд кечирмишзавай малдарар патал асул месэла арендадин икьрардин шартIаралди хъуьтIуьн кьиишлахар тахъун я. Идани чубанрин яшайишдин шартIариз пис патахъай таъсирзава, вучиз лагъайтIа и кьиишлахар патал икьрар авачиз малдарривай чеб яшамиз жезвай чкайрин шартIар хъсанарун, ятахар ремонт авун, электричество тухун ва целди таъминарун патал пулдин такъатар серфиз жезвач. Гъа са вахтунда гъасилнавай суьрсет, иллаки векъи сар маса гуниз месэлани гъализ хъанвач. Виликдай, советрин девирда, сар маса гуни хиперин суьруьяр хуьн патал ийизвай вири харжияр эвез хъийизвай ва гъатта къазанжини гъизвай (юкъван гъисабдалди 1 килограм сарай советрин девирдин 10 манат) Исътда сарин кьимет чи вахтунин 5-10 манатдиз барабар я. Гъар са хипелай сар тун лагъайтIа, 45-50 манатдай акъваззава. Винидихъ кьейднавай месэлаяр себеб яз жегьилар малдарвиле кIвалахиз къевзвач. Гележегда чун малдарвилиин кадрияр авачиз амуькун мумкин я (чубанар, дояркаяр, данарбанар).

Райондин малдарри гъайванар куьчардалди абурук гъар жуьре азарар акатунин вилик пад кьунин мураддалди пландин бинедаллаз ветеринариядин герек тир вири серенжемар кьиле тухвана (купкадай ягъун, вакцинация). Идалайни гъейри, хиперилар сарни туна. Гъелелиг абуру маса тагана амуькнава. Алай йисуз райондин хуьруьн майишатдин суьрсет гъасилзавайбур хуьруьн майишатдин вири кIвалахар къакъан дережада аваз ва саламатдаказ кьиле тухунин, гъакIни Дагъустан Республикадин экономикадин жигъетдай вилик финин Министерстводи ганвай тапшуругъар кьилиз акъудунин кьетIивилив ацланва.

РФ-ДИН ГРАМОТА ГАНА

11-июндиз «Лезги газетдин» редакцияда ФЛНКА-дин исполкомдин председатель Асрет Ибилкасумова лезги шаир, прозаик, ктабар чапзавайди тир Арбен Къардашав Россиядин Федерациядин алакъа рекъемрин рекъый вилик тухунин ва массовый коммуникацийрин Министерстводин патай Гъуьрметдин грамота вахкана. Дагъустандин халкъдин шаирдиз уьлкведин гъуьрметдин шабагъ массовый информациядин ва массовый коммуникацийрин такъатар, издательвилиин ва полиграфиядин кIвалах вилик тухуна лайихлувилерай, милли культурадин ирс хуьнай, гзаф

йисарин бегьерлу зегьметдай ганва. Ам и шабагъ гуниз ФЛНКА-дин Президент, РФ-дин Президентдин къвалав гъай миллиттин арада алакъайрин рекъый Советдин член Ариф Керимова къалуьна.

-Зун зи кIвалахдиз гъуьрмет авунин лишан яз ганвай шабагъ къабулиз гзаф шад я. Заз и шабагъ гуник ФЛНКА-ди кутур паюнай ва алахъунрай адан Президент Ариф Керимоваз чухсагъул лугъуз кIанзава. Къуй лезгийрин автономиядихъ чи садвал мягъкемарунин, культура вилик тухунин рекъера ва халкъдин абадвал патал мадни еке агалкъунар хъурай. И рекъе

лезгийрин автономиядин кIвалах лезги халкъдин миллетдинни культурадин ивируар хуьнин, чи халкъ вилик финин мурадрихъ ва милли идеярихъ галаз сад жезва. И рекъе бегьерлу зегьметдай квез мад сеферда чухсагъул-лагъана шабагъ вахчудайла А.Къардаша.

Идалайни гъейри, шаирди «Лезги газетдин» редакциядин руководстводиз ва коллективдизни чухсагъул лагъана. Ада рикIел хкайвал, вичини зегьметдин рехъ «Лезги газетдин» редакциядилай башла-мишна ва ада вичин гележегдин яратмишунриз дериндай таъсирна. Шаирди кьейд авурвал, «Лезги газетди» лезги культура, милли гитар ва тIвар-ван авай инсанар хуьн ва машгъур авун патал кIвалахиз ингъе виш йис я. Халкъдин шаирди вичиз дикъет гунай ва гуьруьш тешкилунай чими келимаяр лагъана.

РикIел хкин, Арбен Къардаш (Арбен Мегъединович Къардашов) лезгийрин тIвар-ван авай шаир, прозаик, драматург, таржумачи, РФ-дин искусствойрин лайихлу деятель, Дагъустандин халкъдин шаир, Россиядин писателрин ва журналистрин Союзрин член, лезги ва урус чIаларал чапдай акъуднавай гзаф къадар эсеррин автор я. Чи культурадик ада кутунвай пай гзаф чIехиди я. И йикъара ада Дагъустандин ктабрин издательствода кIвалахиз 35 йис тамам жезва. Алай вахтунда ам и карханадин кьилин редактор я.

ИСКУССТВО

«ЗИ ХАЙИ ВАТАН» ВЫСТАВКА

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

Гъилевай йисан 11-июндиз Россиядин Йикъан суварин (12-июнь) серенжемарин сергъятраваз Ахцегьрин машгъур музейдин фойеда Къурукаларин школада рисо-наедин тарсар гузвай муаллим, гъевескар художник Ибадуллагъ Сабинович Урдуханован яратмишунрин кIвалахрин «Зи хайи Ватан» выставка ачуна. Художникди сифте яз тешкилнавай вичин выставкадин экспозицияда живописдин (холст, маслодин рангар) 18 шикил, гъакI декоративно-прикладной искусстводин яратмишунар: кIарасдин нехиш авай кьуьтIуьяр, вазаяр авай.

Сифте тамашачияр тебрикуналди ва автордин яратмишунин рекъикай куьруь гаф рахуналди,

Карачаево-Черкессия Республикадин лайихлу художник, РФ-дин художникрин Союздин член Мегъамедзериф Гъажиева. – Ибадуллагъан кIвалахриз зун дикъетдивди килигна ва бязи шикилар - «Куьгъне Ахцегъар», «Мацарин акунар», «Шалбуздагъ» заз бегенмиш хъана, вучиз лагъайтIа абурай художникдин вичин кьилдинвал, кьетIенвал, хсуси хатI малум жезва. КIвалах тийизвай кас гъалатIни жедач лугъуда. Художниквал асант кеспи туш, гъелбетда, гъалатIар ава ва абурал кIвалахна кIанда. Кьилинди, чи художникдиз зегьмет къачудай ашкъи-гъевес авайди акъваз, зегьметди бегьерни гуда.

Художникдихъ тIварцIихъ тебрикдин ва ам гъевеслу ийи-



выставка музейдин директор, РД-дин культурадин лайихлу работник Агъмед Дагъларова ачуна.

- Ахцегьрин чил, гъакъикъатдани, бажарагълу ксаралди девлетлу я. Вичин вахтунда ДГПУ-дин художественно-графический факультет акъалтIарна, 31 йисуз секинлиз хуьруьн школадин муаллимвиле кIвалахзавай Ибадуллагъахъ вичин бубайрилай ивидик кваз атанвай харратI устIарвилиин алакъунар авайди чаз чизвай. Гъа са вахтунда ам хъсан художник тирди ва гъатта шиирар кхьинални машгъул тирди чаз гила малум хъана. Гъакъикъатдани, «бажарагълу кас вири патарихъай бажарагълу жеда» гафар дуьзбур я. Чна Ибадуллагъ муаллимдиз вичи-вич художник яз малумардай жуьрэт авунай чухсагъул лугъуналди, чи вири районэгълийрин патай адаз вичин сифте выставка мубаракзава ва гележегда адахъ яратмишунрин мадни еке агалкъунар жеридак умуд ква. Выставка са вацра давам жеда.

- Районда художникрин десте мад са касдин артух хъунал за рикIивай шадвалзава, - гаф къачуна Ахцегьрин изобразительный школадин директор,

дай хуш келимаярн гваз гъакI Къурукаларин школадин директор Альберт Ашниева, Ибадуллагъ Урдухановахъ галаз санал кIвалахзавай муаллимар тир Селимат Агъмедова, Гуьль Мугъурова, райондин аялрин яратмишунрин КIвалин директор Тамилла Вагабова, и цIарарин автор ва масабур экъечIна.

- Шикилар кхьинал зун эхиримжи йисара машгъул я. Инал куь вилик, хъсан-пис, эхиримжи кьве йисуз гъиликай хкатнавай кIвалахар гъанва. Абуруз куьне хъсан кьимет гуда лагъана за фикирнавачир, зак гъевес кутазвай куьн пара къадар сагърай! И выставкадин мурад-метлеб вуч я лагъайтIа, эвелимжи нубатда, зун хътин гъевескар художникриз (абур районда мадни ава) майдандиз экъечIдай рехъ-чешне къалурун. Къвед лагъайди, школада рисованидин тарсар гузвай муаллим яз, аялар жуван чешнедалди художественный искусстводал желбун ва, пуд лагъайдини, абуруз жуван хуьр, элкьуьрна кьунвай гуьзел тIебиат – Ватан кIанарун.

НАВРУЗ МУРСАЛОВ
РИКІЕЛ ХКАНА

Россиядин юкъуз, 12-июндиз, 1-нумрадин АСОШ-дин спортзалда 2005 йисуз ва гъадалайни вилик дидедиз хъанвай рушарин арада волейболдай районрин уртах турнир кьиле фена. Ам СССР-дин спортдин мастер Навруз Ферзалиевич Мурсалов рикIел хуьниз талуькарнавай. Акъажунрин тешкилатчивиле 2-нумрадин ДЮСШ-ди тереф хуьналди, спортдин, жегъилрин политика-

дин ва туризмдин рекъый отдел экъечIна. Турнир Ахцегь района волейбол машгъур авунин, уьмуьрдин саглам къайда арадал гъунин ва спортсменрин арада дуствилиин алакъаяр мягъкемарунин мураддалди кьиле тухвана. Турнирдин нетижайрай 1-чка Ахцегь райондин команди къуна. 2 ва 3-чкайриз, талуьк тирвал, Мегъарамд-хуьруьн райондин ва Ахцегьрин 2 нумрадин ДЮСШ-дин командаяр лайихлу хъана.



ВАТАНДИН ЧЕХИ ДЯВЕ БАШЛАМИШАЙДАЛАЙ ИНИХЪ 80 ЙИС ТАМАМ ХЪУНИЗ ТАЛУКЪ ЯЗ

НЕСИЛРИЗ АБУРУН КЪАДИР ХЪУРАЙ!

М.НАРИМАНОВ, журналист

1941-йисан 22-июнь чи Ватандин тарихда виридалайни чулава чинрикай сад я. И юкьуз фашиствили Германияди чи уьлкведал хабарсуздаказ гьужумна ва Ватандин Чехи дяве башламиш хъана. Къанлу душманди илитлай дяведи советрин халкъдиз сан-гьисаб авачир къван азиятар ва магьрумвилер гъана, уьлкведин 27 миллион агъали телефна, шегьерар ва хуьрер хараплайриз элкьуьрна. Гъавилай им чи халкъ патал рикел хуьнин ва хажалатдин югъ я. Ватандин Чехи дяведин вакънайри Ахцегъай тир Мария Асваровадин къисметдизни дериндай таъсирна.

Махачкъала. Ватандин азадвал патал душмандин гуьлледин хура акъвазна хер хъанвай яру аскерар... Ингъе мад са эшелон Махачкъаладин вокзалдив агакъзава. Абуру са къатда къезва. Хер хъанвай гъар са аскер къызгъин ягъунрин шагид, Ватан хуьз душмандин хура акъвазнавай къалхан я. Жегъил дагъви руш М.Асварова вичин юлдаш Д.Кравцовадихъ галаз хер хъанвай азарлуяр къабулиз эшелондив мукъва жезва. Абуру мукъаятвилелди аскерар госпиталдив агакъарзава. Лацу халат алайбуру виридалайни инсанпересвили пеше тамамарзава. Эхъ, пеше тамамарзава. Амма гьикI?

— Залан хер алай, бедендай иви физвай жегъилар, гъеле тамам лигим тахъанвай жаван чанар акурла чи рикериз хурудай экъечIна катиз клан жедай, — рикел хъизвай захъ галаз хъайи суьгбетда рагъметлу М.Асваровади. — Гъа са вахтунда чи дурумлувални авай галди лигимарзавай. Чаз маса жуьре ихтиярни авачир эхир. Чи гъар са гьерекар, гъар са кам азарлуяр фад сагъар хъува фронтдиз рекъе тунхъ элкьуьрнавай. Им Ватандин истемишун ва чи гъар садан риклин буйругъ тир.

Эхъ, риклин буйругъ. Ватан патал вафалувили ацанвай гъар са рикли а йисара гъа ихтин буйругъ ганвай. Ам киле тухвайбуруз къе несилри икрамзава. Дугъри я, медсестра Марияди са гуьллени янач. Ада немсер-фашистар къенач. Амма ада душман фад тергдай къуват — аскерар фад сагъар хъува. И карда адаз вичин жегъилвилин гъайифни атанач.

— Чна медсестра Тамарани галаз суткайралди операцияр киле физвай столдихай гелячIзавачир. Операцияр лагъайтIа, дагIана киле физвай, — суьгбетнай яргъал йисарин делилар рикел хъиз М.Асваровади. — Дуьз лагъайтIа, чна гъатта кIвачин килел ахвардай. Чун къекъезкъекъез ахварал фидай. ЯтIани чи кIвалахда ара-атIун авачир. Хирер хъанвайбуру гъаф ва гъар жуьрединбуру тир. Чаз абурун язукъ къедай. Чи гъиссери зигъинда дерин гел тазвай. Гагъ-гагъ жуваз хабарни авачиз вилерилай накъвар фидай. Амма рикI чна мягкемдиз къазвай. ТахъайтIа кIвалахиз хъун мумкин тушир. Са тахсирни квачир дяведиз чулуру жегъил акурла гитлер-чийриз авай дакланвал мадни артукъ жедай. Жуван стхяр хъиз, рагъимлу, гъуьрметлу азарлуяр

акурла, абуруз вуч гъуьрметдагIа жагъидачир. Чи виридан намус, гъейрат хуьзвай ягъунра хирер хъайи аскерриз, мумкин тиртIа, хурудай рикли акъудна багъишиз клан жедай...

Дуьньяда вичиз виридалайни инсанпересвили пеше хъагъай жегъил дагъви руш зегъметдин сифте камар къачудайла дяведин мусибатрин шагид хъана. Медицинадин техникум куьтIа-гъайла ам Махачкъалада военный госпиталдин медсестравилиз ракъурна. Гъа и йисара адан килихрин сабурулувал, инсан клан хъунин, адаз гъуьрметунин къаст мягкем хъана. Уьмуьрлух вичикай лап тIимил ва масадан дердиникай тамам хабар къадай ам кесерлу, гъар садан сирдаш ва куьмекдиз къедай инсан яз уьмуьрдиз гъахъна.

— Чахъ галаз госпиталда профессор, госпиталдин килин хирург Нагорныйди (ам парторг тир), машгъур хирург Р.Аскерханова кIвалахзавай. Абуруни гъич са легъездани мажал авачир, — рикел хъизвай М.Асваровади. — Чи коллективда лагъайтIа, еке гъуьрмет авай. КIвалах залан жеридавай чи арада авай гъуьрметни, гъар садан жавабдарвални артукъ жезвай. Гъелбетда, ина виридан мурадни сад тир. Гъар са азарлу фад сагъар хъуун герекзавай эхир.

Мария Асварова 1946-йисуз Коммунистрин партиядин жергейриз гъахъна. Вичин зегъметдин тарихдин сифте чинар ачухай йикъалай руьгъни, рикли кIвалахдиз багъишай жегъил руша коммуниствили тIвар мадни вине къуна. 1947-йисуз М.Асварова Ахцегъиз хъезва. Ада ина саки 18 йисуз райбольницадин хирургиядин отделенида медсестравилиз кIвалахна. Адаз Москвадай атанвай хирург В.Д.Харахашахъ, хирургар тир А.Вагъабовахъ ва А.Шефиевахъ галаз кIвалахун къисмет хъана.

— Гъелбетда, а йисара четин тир, — вичин хиялрик кваз давамарнай М.Асваровади. — Больницадихъ материальный база авачир, работникар лагъайтIа, лап тIимил тир. Саки вири кIвалахар чал, къвед-пуд касдал, гъалтзавай. ЯтIани чавай садрани жувакай фикир ийиз жедачир. Чун гъамиша масадан къайгъудик квай. Гъатта галатнава лагъай гаф чна садрани эзбернач. Мус эвернатIани, чун азарлудан куьмекдиз физ гъазур жедай.

Вичикай лап тIимил рахаз клани



М.Асваровадин зегъметдин тарихди чаз вичелай алава гъаф крар субутарна. Ада саки 50 йисуз вичин пеше баркалладин гафар винел алаз киле тухвана. Ам гъа икъван йисара агъалийрин сагъламвилин къаравулда уяхдиз акъвазна. Эхиримжи йисара ада райбольницадин инфекционный отделенида медсестравилиз кIвалахзавай. Азарлуьри адаз гъамиша гъуьрметдай, ам меслятичи, насигатчи яз абурун дердиник экечIдай.

Яргъал йисара ада неинки вичин пеше чешенелудаказ тамамарна, ам гъагI общественный крарани гъамиша активвилелди тафаватлу хъана. Мария Асваровади кIвалахзавай чкада са шумуд йисуз сифтегъан партийный организацидин секретарвилин везифа тамамарна. А йисара ам КПСС-дин райкомдин членвиле хъанай. Гъакъисагъвили зегъметдай Мария Асваровадиз Ватандин дяведин 2-дережадин орден, «Германиядин винел гъалибвал къачунай», «Зегъметдин зарбачивилин», «Зегъметдин ветеран» лагъай медалар ганвай. Адан тарифлу кIвалах Гъуьрметдин са жерге грамотайралди къейднай. А вахтунин райлечеобъединенидин Гъуьрметдин доскадан адан шиклиди гъамиша мягкем чка къунай. Мария Шамхаловнади вичин вири уьмуьрда виридаз гъуьрметна ва вирида адазни Чехи ихтибар ва гъуьрмет авуна.

Алай вахтунда дяведин ва зегъметдин ветеран Мария Асварова чи арада аматIани, адан уьмуьр агалкъзавай несил патал Ватандиз гъакъисагъвилелди къуллугъунин вижевай чешине я. Къуй чи жегъилриз гъамиша дяведин ва зегъметдин ветеранрин къадир хъурай ва чи уьлкведиз дяведин мусибатар ва магьрумвилер мад садрани къисмет тахъурай!

КАК ЗАКОННО ОСУЩЕСТВЛЯТЬ ТРУДОВУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ДЛЯ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН

Особенности трудовой деятельности иностранных граждан регулируются Федеральным законом от 25 июля 2002 г. № 115-ФЗ «О правовом положении иностранных граждан в Российской Федерации». Иностранному гражданину, приезжающему в нашу страну, для легализации своего труда в Российской Федерации оформляет патент на работу. Он дает иностранному гражданину право законно осуществлять трудовую деятельность в РФ. Этот документ позволяет иммигрантам официально числиться в штате компаний и организаций РФ, а не только работать на физических лиц.

Работодатели или заказчики работ (услуг), являющиеся юридическими лицами или индивидуальными предпринимателями либо частными нотариусами, адвокатами, учредившими адвокатский кабинет, или иными лицами, чья профессиональная деятельность в соответствии с федеральными законами подлежит государственной регистрации и (или) лицензированию, имеют право привлекать к трудовой деятельности законно находящихся на территории Российской Федерации иностранных граждан, прибывших в РФ в порядке, не требующем получения визы, и достигших возраста восемнадцати лет, при наличии у каждого такого иностранного гражданина патента, выданного в соответствии с законодательством.

Для получения патента иностранный гражданин в течение тридцати календарных дней со дня въезда в Российскую Федерацию представляет лично или через уполномоченную субъектом Российской Федерации организацию перечень необходимых документов, установленных ст. 13.3 Федерального закона «О правовом положении



иностранных граждан в Российской Федерации». Патент выдается иностранному гражданину на срок от одного до двенадцати месяцев. Срок действия патента может неоднократно продлеваться на период от одного месяца. При этом общий срок действия патента с учетом продлений не может составлять более двенадцати месяцев со дня выдачи патента.

Иностранному гражданину не вправе осуществлять трудовую деятельность (а работодатель или заказчик работ (услуг) не вправе привлекать иностранного гражданина к трудовой деятельности) вне пределов субъекта Российской Федерации, на территории которого ему выдан патент.

Патент иностранному гражданину не выдается и не переоформляется, а выданный патент аннулируется территориальным органом федерального органа исполнительной власти в сфере миграции:

- 1) в случае осуществления трудовой деятельности с привлечением труда третьих лиц;
- 2) при наличии обстоятельств, предусмотренных подпунктами 1-10, 15 пункта 9, пунктами 9.1, 9.2 и подпунктом 1 пункта 9.7, пунктом

9.8 статьи 18 Федерального закона «О правовом положении иностранных граждан в Российской Федерации»;

3) в случае поступления в территориальный орган федерального органа исполнительной власти в сфере миграции, выдавший патент иностранному гражданину, заявления данного иностранного гражданина об аннулировании выданного ему патента;

4) в случае непредставления копии трудового договора или гражданско-правового договора на выполнение работ (оказание услуг);

5) в случае отсутствия сведений о работодателе или заказчике работ (услуг), являющихся юридическими лицами или индивидуальными предпринимателями, в едином государственном реестре юридических лиц или едином государственном реестре индивидуальных предпринимателей.

В случае, если иностранному гражданину было отказано в выдаче или переоформлении патента, либо ранее выданный ему патент был аннулирован, данный иностранный гражданин вправе повторно подать заявление о выдаче патента не ранее чем через один год со дня отказа в выдаче патента.

В случае привлечения работодателем или заказчиком работ (услуг) иностранного гражданина, не имеющего действующего патента, им грозит административное наказание в соответствии со статьей 18.15 КоАП РФ, а также иностранному гражданину грозит привлечение к административной ответственности в соответствии со статьей 18.10 КоАП РФ.

**МИГРАЦИОННЫЙ ПУНКТ
МО МВД РОССИИ «АХТЫНСКИЙ»**

ГЪАЛАТИАР ТУЬКЮЬР ХЪУВУНА КІАНДА

Б.М.БАШИРОВ, пенсионер,
зегъметдин ветеран

Гъуьрметлу редакция! Гъилевай йисан 28-апрелдин «Цийи дуьньяда» ганвай «Шарвили» эпосдин суварин майдан дегишарин» ачух чарчин макъала за еке гъевседивди кIелна ва ада заз еке таъсирна. Мессла акъалтIай важиблуди тирвилай, цин стIалди къванцйини тIекв акъудда лугъурвал, за жуван фикирни лугъуза.

Шаксуз, «Шарвили» эпосдин суварихъ жегъилар ватанпересар яз тербияламишунин жигъетдай еке метлеб ава ва лезги халкъдин садвилин, гъунарлувилин Чехи сувар Ахцегъа киле тухунал чна рикIивай дамахзава. Вичин вахтунда чи халкъдихъ Шарвили хътин зурба пагъливанар хъайивилай лезгийривай агъзур йисарин къене гъар жуьре чапхунчийринни душманрин хура акъвазна хъиз, хайи ЧIал, адетар, культура хуьз алакъна. Гъавилай чна и сувар, адан тешкилатчийризни иштиракчийриз садавайни тегъне ягъиз тежервал лайихлудаказ ва мадни гурлудаказ киле тухвана кланда. И кар патал алай вахтунда манийвал ийизвай себеб сад я — ам киле тухузвай чка. Суварар тухуниз лайихлу чкайрин Ахцегъа пара ава, амма чи журналист, РД-дин культурадин лайихлу работник Дашдемир Шерифалиева теклифнавай чка, гъакъикъатдани, вири патарихъай къулай лап кутугайди я. Бязибуру анал харж ала лугъуда. Харж алачир ужукъ гъар са шей ерисузди жеда. Гъар са кар са жуьре къенин йикъай экъечIун патал ваъ, гележегъ фикирдаваз бинелудаказ авуна кланда. Вичин вахтунда суварин майдан хъагъуна гъалагI хъайиди къе вирибуру аннамишзавай факт-делил я. ГъалатIар туькIуьр хъуун суваб я.

В.Эмирован парк сувар тирди, аник чи рагъметлу мукъва-килийар квайди Ахцегъа чин тийидай кас авач. Хуьруьн юкъва гъатнавай анаг са жуьре михидаказ хуьн патал вичин вахтунда кIвалер эцигиз тунач, ана игитдин тIварунихъ галай парк авуна. Гуьгъунай инсанрин иман, намус-гъейрат, хъсан-пис квахъардавай и паркунин са къатI атIана, анал гатун театр ва паталай атайбуру (ахцегъвийри ваъ) чпиз яшайишдин кIвалер, туалетар эцигна. Амай чкадални 2000-йисалай инихъ Шарвилидин суварин килин майдан хъува. Ажеб тир, анал жемат гъагI кIватI хъана, марифатдин рахунар авуна хъфизвайтIа. Сувариз кIур гунилай гъейри, анал тийизвай кутуг тавур са кIвалахни авач: манияр-къуьлер, выставкаярни ярмаркаяр, ички хъун, къециз фин... Им чна, хуьтуьлдиз лагъайтIа, чи къенвайбуруз гъуьрмет тавун, абурун руьгъер секинсуз авун, бубайрин пак адетриз, мусурман диндиз кIур гун жезва. Ни къабулда ихтин крар?

Эхъ, гъалатIар, гунагъар квачир са касни авач. Абуру туькIуьр хъуун важиблу я. Ни туькIуьр хъийида? Гъелбетда, гиле гъукум, ихтиярар авай гъакимри. Ингъе, заз чиз, къе гъалатIар туькIуьр хъийидай, гунагърилай Аллагъдивай гъил къачун тIалабдай вахт атанва. Зани, пара ахцегъвийри хъиз, кIевелай умудзава хъи, Ахцегъ райондин руководстводиз ва чи игитвилин «Шарвили» эпосдин суварин Республикадин оргкомитетдин председател, лезгийрин баркаллу хва Имам Яралиеваз чи ван къведа ва абуру къайгъусуз амуькъада.

УЪМУЪР – «ЦІИИ ДУЪНЪЯДИХЪ» ГАЛАЗ

М. НАРИМАНОВ, журналист



Инсанди вич алай чка гуърчегарда,-лугъзува халкъдин мисалда. Гъич са жизвини аргу-ханвал квачиз тестикъариз жеда хьи, вичи 41 йисуз райондин «Цийи дуънья» газетдин редакцияда секретарь-машинисткавиле зегъмет чӀугур Рагъимат Гъажибубаевна Гъажиева гъа ихътинбурукай сад я. И яргъал девирда вичин хиве авай везифаяр ва тапшу-мишай гъар са кӀвалах вахтунда ва къакъан еридивди тамамариз хъайи ада коллективда, гъаӀ райондани лай-ихлу гъуърмет ва кесерлувал къазанмишна. Наразивал ва туьнбугъдин гафар ада садрани къачунач.

Рагъимат ваха 1966-йисалай 2007-йисан эхирдалди вичин уьмуьрдин жегъил йисар редакцияда кӀвалахуниз бахшна. И кардай адаз баркалла ва аферин! Нивай хъайитӀани газетдин четин производства тамам 41 йисуз, вични баркалла кьилел алаз, зегъмет чӀугваз жедач. Разивилелди лугъуз жеда хьи, Рагъимат вахалай и кар лап хъсандиз алакьна.

Райондин прессадин ветеран тир Рагъимат Гъажибубаевна редакцияда кӀвалахиз хъайи вири йисара лап вини дережадин инсанвилин кьилихралди, юлдашрихъ галаз хуш рафтарвал авуналди, герек атай дуьшуьшра абурун куьмекдиз атуналди тафаватлу жезвай. Ингъе гъавилий коллективдини хуш рафтарвиллиз жаваб яз Рагъимат вахаз дериндай гъуърметзавай. И цӀарарин авторди зегъметдин ветерандихъ галаз саки 30 йисуз газетдин производства санал кӀвалахна. Вири и йиса-ра ада вичикай анжах разивилин гъиссер арадал гъана. Вичин хиве авай везифаяр тайинарнавай вахтара ва ян тагана кьилиз акъудун Р.Гъажиевадин вири уьмуьрдин кхьин тавунвай къанун тир.

Субботникрихъ ва общественный крарихъ галаз алакьалу серенжемар кьиле тухудайлани Рагъимат вахан инсанвилин кьилихар чаз ачухдиз малум жедай. Вичин яшаризни килиг тавуна ам кӀвалахзавайбурун кӀвенкӀве жергейра жедай ва вичин чешнедалди амай юлдашар кӀвалахда ашкъиламишдай.

Зегъметдин ветерандин гзаф йисарин намуслу кӀвалах редакциядин руководстводин ва виликан КПСС-дин райкомдин патай са шумуд сеферда кы-метлу пишкешар ва Гъуърметдин грамотаяр гуналди кьейднава. Марифатдинни материальный жигъетдай

гъевесламишунни, гъелбетда, зегъметдин бегъерлуви-лиз хъсан патахъай таъсирда. Амма гаф атай чкадал лугъун: Р.Гъажиева мадни виниз тир шабагъар гуниз лайихлу я. И кар адан 41 йисан намуслу зегъметди фадлай тестикъарнава. Гъа са вахтунда кьейд авун лазим я хьи, Рагъимат вах садрани машгъурвилихъ ва къакъан тӀварарихъ галтугай кас туш. Имни, шаксуз, хализ зегъметчийриз хас лишан я.

-Секретарь-машинисткавал еке кьуллугъ тушир, - а йисар рикӀел хкиз лугъузва Р.Гъажиевади, - амма кьисметди газетдиз гъунал, гъуърметлу коллективда, ка-маллу инсанрин арада 41 йисалай гзаф вахтунда кӀвалах авунал зун къадарсуз шад я. Сагърай газет, сагърай ам гъазурзавайбур, сагърай газет кӀелзавайбур! И девирда аз вад редактордихъ галаз кӀвалахун кьисмет хъана. Ингъе абур: К.Азизханов, С.Манатиллов, А.Рашидов, Гъ.Мурсалов ва Н.Мамедов.

-Рагъметлу Касбуба Азизхановакай захъ иллаки чими рикӀел хкунар ама, -давамарзава Рагъимат ваха. -ГъикӀ лагъайтӀа ада неинки масадбурувай, гъаӀ вичивайни хъсан кӀвалах истемишдай. Гъа са вахтунда ада инсанрин дердийрикайни хабар къадай, абуруз ихтибардай. Гъавилий кьуллугъчиярни адан хатур къачуз чалишмиш жедай. К.Азизхановалай неинки коллективда дуствилин алакьаяр арадал гъиз, гъаӀ акъудзавай газетдин ерини дибдай хкажиз алакьна.

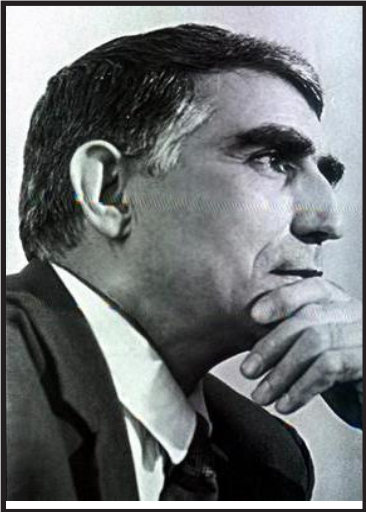
Редакцияда кӀвалахиз хъайи вири и йисара машин-кадал материалар, шиирар элягъун патал зи патав гзаф инсанар, кьилди къачуртӀа, Ашукъ Абдурагъман, Дагъ-устандин халкъдин писатель Къияс Межидов, шаир Хкем Жамалдин, театр патал сегънеяр кхъизвай Омар Нуьгъов ва масабур къведай. Паталай атанвай инсанрин материалар элягъун зи везифайрик акагъавачиртӀани, за садан хатурни ханач ва садавайни жува тамамарай кӀвалахдай пул къачунач. Гъайиф чӀугуналди кьейд ийиз кӀанзава хьи, виликдай инсанар михьи, абурун арайра авай алакьаяр лагъайтӀа, хъуьгуьлбур тир. Гуь-гъуьнин йисара общество яваш-яваш пис патахъ дегиш жез башламишна. . .

Рагъимат вахан мад са лайихлувал кьейд тавуна жедач. Хайи стха Абдулрашид газетдин редактор ва уь-муьрдин юлдаш Заур Гъажиев бажарагълу журналист ва редакциядин экономикадин отделдин заведиш тиртӀани (Аллагъдин рагъметдик кваз хъуй чеб), Рагъимат ваха вич акъалтӀай селигъалувилелди тухудай: ада кӀвалахал геж авур, са гъихътин ятӀани багънадалди татай, кье гъи-ляй физвай кар пакадал вегъей дуьшуьш зи рикӀел алач. Коллективда мумкин тир чуьруькрин дуьшуьшрани ам месэла гъуърмет-меслятдалди гъялиз алахъдай ва и кар адалай хъсандиз алакьни ийидай. Гъавилий «Рагъимат авай чкада сабурдай акъатун, сивай цуькведилай агъур гаф акъатун мумкин туш», -лугъудай редакциядин кьул-лугъчийри. Гъелбетда, журналист яз, Заур Гъажиеван яратмишунрин агалкъунрикни Рагъимат вахан пай квайди сир тушир.

2007-йисан январдилай пенсиядиз экъечӀнавай Р.Гъажиевади алай вахтунда лайихлудаказ ял язава. ЯтӀани производстводин ветеранди мус дуьшуьш хъайитӀани, редакцияда кӀвалахар кьиле физвай гъал-диз итиж ийизва. МасакӀа хъунни мумкин туш: ада редакцияда кӀвалахуниз вичин уьмуьрдин чӀехи пай серфнава эхир.

Алай йисан 18-июндиз райондин прессадин ветеран Рагъимат Гъажибубаевна Гъажиевадин 80 йисан юбилей тамам жезва. Чна адаз вичин уьмуьрда и лишанлу вакъ-иа рикӀин сидкъидай мубаракзава. Къуй зегъметдин ветерандихъ мадни яргъал йисарин таъмин уьмуьр ва чандин мягкъем сагъвал хъурай . . .

МУРСАЛ АЛПАН



И мукьва, 11-июндиз, 83 йисан яшдаваз лезгийрин бажарагълу шаир Мамеджафаров Мурсал Худавердиевич (Мурсал Алпан) кечмиш хъана. Аллагъдин рагъ-метдик кваз хъуй.

М.Х.Мамеджафаров 1938-йи-сан 10-декабрдиз Ахцегъ район-дин Смугъулрин хуьре дидедиз хъана. Юкъван мектеб ва Ленин-граддин технологический инсти-тут куьтягъна. Вичин пешекар-вилай гзаф йисара Хасавюртдин ва Махачкъаладин карханайра кӀвалахна. Гъа са вахтунда шиирар ва публицистикадин материалар кхъинал машгъул тир ада лезги ва урус чӀаларал акъатай аслу тушир «Лезгистандин хабарар» ва «Къибледин гъед» газетрин редакторвал авуна. 1988-йисуз СССР-дин писателрин Союздин членвиле къабулна.

ВЕСИ

И дуьньяда кьиникъ гъардан кьисмет я,
Зун кьейила, азиз дустар,
минет я:
Зи сур хъурай
Шалбуздагъдин кукӀушдал,
Шагъвар рахаз шиш
лакьандив кушкушдал,
Ишедайвал лацу цифер
сурал зи,
ЧӀурун бацӀи къугъвадайвал
хурал зи,
Дарих чӀавуз гъил хкӀарвал
рагарик,
РикӀин зегъем секиндайвал
муркӀари,
Къакъандилай дуьнья вилив
хуьдайвал,
Къезил гару Ватандин сир
гъидайвал,
Ван къведайвал гъатта
гъуьлуьн, къумадин,
Ни къведайвал гъар
гурмагъдин гумадин,
Аквадайвал зи рухвайрин
гъуназар,
Гъисабдайвал цавуз физвай
гурарар,
Зи руьгъдини дамагдайвал
гъейран яз
Вири дуьнья акур чӀавуз
Ватан яз.

Зи гъайкал я Пак Къурандин
суарар,
Пакагъан къан умуд, даях
балаяр,
Гъайкал я аз чи тарихдин
ивирар,
Лезги халкъдин агъзур
сарин девирар.
Гъайкал я аз ягъ-намусдин
кьилихар,

Мурсал Алпанан сифте ши-ирар ва гъикаяяр 1970-йисалай башламишна «Цийи дуьнья», «Коммунист» (гилан «Лезги га-зет») газетриз акъатиз хъана. Гуьгъуьнин йисара адан эсерар «Чирагъ» (1973) ва маса умуми кӀватӀалрик акатна. 1983-йи-суз адан сад лагъай ктаб «Чи-рагъ», гуьгъуьнин йисара «Ел-кен» (1988), «Сир» (1990), «Ирс» (1992), «Алпаб» (1993), «Бигер» (2000), «Дар югъ» (2008), «Гъай-кал» (2016) ва маса ктабар акъ-атна. Абурун кьилин темаяр ин-санпересвални ватанпересвал я: халкъдин тарихдал дамахун, мил-ли адетриз вафалу хъун, руьгъдин михивал ва девлетлувал хуьн я.

Мурсал Алпанан бязи эсерар урус чӀалаз элкьуьрнава. Абур 1990-йисара «Советрин Дагъу-стан» журналда чапна ва «Цавун цӀаярни рухваря» кӀватӀалдиз (2011) акъатнава.

Россиядин писателрин Союз-дин член, Смугъулрин хуьруьн агъсакъалрин Советдин предсе-датель, райондин «Цийи дуьнья» газетдин дуст эхиримжи йисара хайи хуьре яшамиш жезвай ва редакциядин коллективдихъ га-лаз яратмишунин сих алакьаяр хуьзвай.

Мамеджафаров Мурсал Худа-вердиевич (Мурсал Алпан) рагъ-метдиз финихъ галаз алакьалу яз адан хизандиз ва вири багърийриз чна дериндай хажалат чӀугунивди башсагълугъвал гузва.

Ахцегъ райондин руководство «Цийи дуьнья» газетдин коллектив

Гъайкал я аз чи кьегъалрин лайихар.

КӀвачел къарагъ,
Лезгистандин рухваря,
Ватан патал женгинин
югъ атанва.
Четин чӀавуз тек чун я
чаз архаар,
Гъахъсузвилай гъейри
чара атӀанва,
Ватан патал женгинин
югъ атанва!

Эверзава чаз кьегъалрин
руьгъери,-
Вечединни, Шаргъиранни,
Давудан,
Баркалла гъин багъри
чилел гъилерив,
Несилрини аферинар
лугъуда,
Шарвилиди, Ярагъиди,
Давуда!

Несилрин ирс – агъур пар
зи кӀулава,
Гъекъ шткуниз, физва
яргъал рекъиз зун.
Чад кӀавуззар, кӀашарни зи
хурава,
Есир я зун ирс лугъудай
къати цӀун.

Бязи уьлкве гъаӀ терг
ийиз, къаних я,
Инсанриз гъич кутуг
тавур кьилих я,
Терг ийизва сурун
лакьан къванерни,
Къакъудзава лезги
Ватан, кӀвалерни.
«Гъайкал» ктабдай

Цийи дуьнья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
**368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.**

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.

Подписано в печать 14:00

Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1450 экз.

Заказ № _____